

REPORT ON ASSESSMENT OF ENVIRONMENTAL IMPACT & WEAKNESSES IN PARTICIPATORY PLANNING

D.T2.8.6

Date 06/2022

Project Partners

Study provided by: Mendel University in Brno (PP09)

Report elaborated as D.T2.2.8.6

within the project CE1308 Healing Places - *Enhancing environmental management capacities for sustainable use of the natural heritage of Central European spa towns and regions as the driver for local and regional development.*

co-financed by the European Union from the European Regional Development Fund within the scope of the INTERREG Central Europe Programme.

Executive summary in English

Activity 2.8.3 was directly connected with this report on activity 2.8.6 and was the main source for this report. This means that there is an overlapping in English summary and the Czech version is basically the extract of it (2.8.3). The basic regulatory framework is represented by the Law on Spas, and Czech Inspectorate of Spas and Hot Springs, as a supervisory body, which defines the protection zones of resources and spa places. Here are defined the activities and use of the territory that are permissible or not permissible. These regulations are in more detail elaborated for individual spas and activities there.

Based on the WP1 tool, processes and activities that are dangerous from an environmental point of view were identified. These were further analyzed on the example of the spa municipalities and microregion of Šumperk, Jeseník and Bruntál in the pilot. Special emphasis was placed on the effectiveness of the decision-making process and public participation. Weaknesses in this process were identified.

Firstly were analysed master and strategic plans of spa municipalities in relation to the load on the territory by various activities (transport, industry, agriculture, tourism, etc.), a very important source is also territorial analytical documents, which should be regularly at the level of the microregions updated and supplemented. In the broader territorial framework (SO ORP), sector-oriented studies and the Analysis of Sustainable Territorial Development (RURÚ) are then processed. Based on that were elaborated individual SWOT analysis for individual spa municipalities in the pilot area:

Bludov: Territorial analytical documents, positives: The technical infrastructure is at a very good level; the tourist potential is high - in addition to the spa, the village also has a swimming pool, cycle path, museum, lookout tower and is a village heritage zone with a significant number of immovable cultural monuments. Negatives, risks: Low ecological stability coefficient due to the high proportion of arable land and its threat from water erosion and at the same time a low proportion of afforestation; absence of special protected areas and NATURA 2000; high levels of PM10 and bezo[a]pyrene pollution; active flood zone along the Morava and Desná rivers; ecological burden of an active landfill; noise load from traffic in the center of the village; landslide in the area of Bludov gate and mined area
Spatial plan: development concept - environment: design of areas for spa development as the primary character of the village (recreational area of the region); expansion of the public green area of the spa park; a new separate area for the expansion of the spa, where only those facilities that directly serve the spa operation can be built, established and operated in the spa area (mainly spa institutes, accommodation facilities for spa employees, parks, forest parks, etc.) -> the main function is spa care. Other facilities, establishments and business units are located outside the spa area, in places easily accessible to spa guests.

Velké Losiny: Territorial analytical documents, Positives: the technical level is very good; quality environment - lower values of PM10 and bezo[a]pyrene pollution, high proportion of afforestation; protected and naturally significant areas - NATURA 2000 EVL Račinka and Ptačí areas Králický Sněžník, encroaching PLA Jeseníky and CHOPAV Jeseníky, long-distance migration corridor and supra-regional corridor K89, important geological sites in Maršíkov; The tourist potential is high - spa tradition (natural healing source of the Velké Losiny spa), national cultural monuments, regional biocentre, significant natural attractions, a number of immovable cultural monuments. Negatives, risks: Active flood zone, Noise zone along the backbone road I/44, Ecological burden of the landfill in Maršíkov
Spatial plan: construction of the "city promenade", development of a strategic area between the castle and Hotel Diana in good accessibility from the center and the spa area, deficit of parking areas - definition of new

areas of transport infrastructure, areas of civic amenities - spa area defined mainly for the provision of land for buildings in the spa complex

Jeseník: Territorial analytical documents, Positives: the technical level is very good; protected and naturally significant areas - NATURA 2000 bird area, EVL Rejvíz, EVL Rychlebské hory, encroaching PLA Jeseníky and CHOPAV Jeseníky, Jesenické spring; tourist potential - spa tradition (Vincenz Priessnitz), real estate cultural monuments; Negatives, risks: high traffic density in the center; limits of Bezo[a]pyrene and noise exceeded in some parts of the city
Spatial plan: Accommodation capacity is being expanded in the spa area; modification of wider walking possibilities, a more comprehensive offer of additional relaxation in the spa and in the city, modification of the transport organization in the spa and the cable car from the city; the separation from the town of Jeseník is a problem that is due to the distance; there must be no densification of the development; a bypass of the spa is proposed

Lipová-lázně: Territorial analytical documents, Positives: the technical level is very good; the intention to expand the facilities of the spa with a so-called health-recreation area; Negatives, risks: Backbone road loaded with freight traffic; Bezo[a]pyrene limits exceeded
Spatial plan: to protect and preserve the character of the spa area and the complex of spa houses; expansion of the parking area along the service road near the spa area

Karlova Studánka: Territorial analytical documents, positives: the technical level is very good; gas is used for heating with a central boiler room, and coal or other similar types of fuel are not used for heating at all; protected and naturally significant areas High-quality environment without the influence of industry and production Tourist potential; Negatives, risks: the burden of winter and summer tourism on the environment; traffic situation and congestion
Spatial plan: Construction of temporary parking lots

Further was examined the reflection of the territorial planning process at the municipal and district levels with regard to processes potentially dangerous for mineral water supplies.

Answered were questions connected with spatial development in spa municipalities in a broader context (what specific steps were taken in connection with activities in spa municipalities). Here was the most serious probably in Velké Losiny permission to build an apartment building (which looks like a spa house, but in fact it is a classic apartment house known from other mountain areas) and the issue of the territorial study of V. Losiny and its compliance. Other important issue was the possibility of using the Impact assessment tool (IAT) in spatial plans: The IAT cannot be included as a binding tool in spatial plans, but it can be used in the creation of spatial analysis documents (ÚAP). The problem is that when creating spatial plans, planners take more or less only data sets, more general and conceptual things are mostly neglected. In the same way. Communication with municipalities when providing documents for the creation of the ÚAP and data verification is also problematic. Spa municipalities do not have strategic plans, only district towns have them, and even here there is minimal reflection in local plans and vice versa. The regional level is basically not interested in the protection of natural healing resources, and only provide methodical assistance in the implementation of legislation. The pilot area is a naturally valuable and recreationally attractive mountain and foothill area, which is why

there is greater pressure to permit recreational facilities (which can be potentially dangerous for maintaining the quality of the natural environment and also natural healing resources). Czech version follows.

Základní regulační rámec představuje zákon o lázeňství a Český inspektorát lázeňství a vřidel jako orgán dozoru, který vymezuje ochranná pásma zdrojů a lázeňských míst. Jsou zde definovány činnosti a využití území, které jsou přípustné či nepřípustné. Tento řád je podrobněji rozpracován pro jednotlivé lázně a aktivity tam.

Na základě nástroje WP1 byly identifikovány procesy a činnosti, které jsou nebezpečné z hlediska životního prostředí. Ty byly dále v pilotním díle analyzovány na příkladu lázeňských obcí a mikroregionu Šumpersko, Jeseník a Bruntál. Zvláštní důraz byl kladen na efektivitu rozhodovacího procesu a zapojení veřejnosti. Byly zjištěny slabé stránky tohoto procesu.

Nejprve byly analyzovány rámcové a strategické plány lázeňských obcí ve vztahu k zatížení území různými činnostmi (doprava, průmysl, zemědělství, cestovní ruch atd.), velmi důležitým zdrojem jsou také územně analytické dokumenty, které by měly být pravidelně na úrovni mikroregionů aktualizována a doplněna. V širším územním rámci (SO ORP) jsou pak zpracovávány sektorově orientované studie a Analýza udržitelného rozvoje území (RURÚ). Na základě toho byly zpracovány individuální SWOT analýzy pro jednotlivé lázeňské obce v pilotní oblasti:

Bludov: Územně analytické podklady, pozitiva: Technická infrastruktura je na velmi dobré úrovni; turistický potenciál je vysoký - v obci je kromě lázní také koupaliště, cyklostezka, muzeum, rozhledna a je vesnickou památkovou zónou s významným množstvím nemovitých kulturních památek. Negativa, rizika: Nízký koeficient ekologické stability z důvodu vysokého podílu orné půdy a jejího ohrožení vodní erozí a zároveň nízkého podílu zalesňování; absence zvláště chráněných území a NATURA 2000; vysoké úrovně znečištění PM10 a bezo[a]pyrenu; aktivní záplavová zóna podél řek Moravy a Desné; ekologická zátěž aktivní skládky; hluková zátěž z dopravy v centru obce; sesuv v prostoru brány Bludov a poddolovaného území

Územní plán: koncepce rozvoje - prostředí: návrh ploch pro rozvoj lázeňství jako primárního charakteru obce (rekreační oblast regionu); rozšíření plochy veřejné zeleně lázeňského parku; nový samostatný areál pro rozšíření lázeňství, kde lze v lázeňském území budovat, zřizovat a provozovat pouze ta zařízení, která přímo slouží lázeňskému provozu (převážně lázeňské ústavy, ubytovací zařízení pro zaměstnance lázní, parky, lesoparky apod.) -> hlavní funkcí je lázeňská péče. Ostatní zařízení, provozovny a obchodní jednotky jsou umístěny mimo areál lázní, v místech snadno dostupných lázeňským hostům.

Velké Losiny: Územně analytické podklady, Pozitiva: technická úroveň velmi dobrá; kvalitní životní prostředí - nižší hodnoty znečištění PM10 a bezo[a]pyrenem, vysoký podíl zalesňování; chráněná a přírodně významná území – NATURA 2000 EVL Račinka a Ptačí oblast Králický Sněžník,

zasahující do CHKO Jeseníky a CHOPAV Jeseníky, dálkový migrační koridor a nadregionální koridor K89, významné geologické lokality v Maršíkově; Turistický potenciál je vysoký - lázeňská tradice (přírodní léčivý zdroj lázní Velké Losiny), národní kulturní památky, regionální biocentrum, významné přírodní atraktivita, řada nemovitých kulturních památek. Negativa, rizika: Aktivní záplavová zóna, Hluková zóna podél páteřní silnice I/44, Ekologická zátěž skládky v Maršíkově

Územní plán: výstavba "městské promenády", rozvoj strategického území mezi zámekem a hotelem Diana v dobré dostupnosti z centra i lázeňského území, deficit parkovacích ploch - vymezení nových ploch dopravní infrastruktury, plochy občanské vybavenosti - lázeňské území vymezené zejména pro poskytnutí pozemků pro stavby v areálu lázní

Jeseník: Územně analytické podklady, Pozitiva: technická úroveň velmi dobrá; chráněná a přírodně významná území – ptačí oblast NATURA 2000, EVL Rejvíz, EVL Rychlebské hory, zasahující do CHKO Jeseníky a CHOPAV Jeseníky, Jesenické prameniště; turistický potenciál - lázeňská tradice (Vincenz Priessnitz), nemovitosti kulturní památky; Negativa, rizika: vysoká hustota dopravy v centru; v některých částech města překročeny limity bezo[a]pyrenu a hluku

Územní plán: V lázeňském areálu se rozšiřuje ubytovací kapacita; úprava širších vycházkových možností, komplexnější nabídka doplňkové relaxace v lázních i ve městě, úprava organizace dopravy v lázních a lanovky z města; odloučení od města Jeseník je problém, který je dán vzdáleností; nesmí docházet k zahušťování zástavby; je navržen obchvat lázní.

Lipová-lázně: Územně analytické podklady, Pozitiva: technická úroveň velmi dobrá; záměr rozšířit zázemí lázní o tzv. zdravotně-rekreační areál; Negativa, rizika: Páteřní komunikace zatížená nákladní dopravou; Bezo[a]pyrenové limity překročeny

Územní plán: chránit a zachovat ráz lázeňského území a komplexu lázeňských domů; rozšíření parkovací plochy podél obslužné komunikace u lázeňského areálu

Karlova Studánka: Územně analytické podklady, pozitiva: technická úroveň velmi dobrá; k vytápění centrální kotelnou se používá plyn a k vytápění se vůbec nevytápí uhlím nebo jiným podobným palivem; chráněná a přírodně významná území Kvalitní životní prostředí bez vlivu průmyslu a výroby Turistický potenciál; Negativa, rizika: zátěž zimní a letní turistiky na životní prostředí; dopravní situaci a zácpy

Územní plán: Výstavba provizorních parkovišť

Dále byla zkoumána reflexe procesu územního plánování na úrovni obcí a okresů s ohledem na procesy potenciálně nebezpečné pro dodávky minerálních vod.

Zodpovězeny byly otázky spojené s územním rozvojem v lázeňských obcích v širších souvislostech (jaké konkrétní kroky byly v souvislosti s aktivitami v lázeňských obcích učiněny). Zde bylo nejzávažnější asi ve Velkých Losinách povolení stavby bytového domu (který vypadá jako lázeňský dům, ale ve skutečnosti je to klasický bytový dům známý z jiných horských oblastí) a problematika územní studie V. Losiny a. jeho dodržování. Další důležitou otázkou byla možnost

využití nástroje Impact assessment (IAT) v územních plánech: IAT nelze zařadit jako závazný nástroj do územních plánů, ale lze jej použít při tvorbě podkladů pro územní analýzy (ÚAP). Problém je, že při tvorbě územních plánů berou plánovači víceméně jen datové soubory, obecnější a koncepční věci většinou opomíjí. Stejně tak. Problematická je i komunikace s obcemi při poskytování podkladů pro tvorbu ÚAP a ověřování údajů. Lázeňské obce strategické plány nemají, mají je pouze okresní města a i zde je minimální promítnutí do územních plánů a naopak.

Krajská úroveň se v zásadě nezajímá o ochranu přírodních léčivých zdrojů a poskytuje pouze metodickou pomoc při implementaci legislativy.

Pilotní území je přírodně cennou a rekreačně atraktivní horskou a podhorskou oblastí, a proto je zde větší tlak na povolení rekreačních zařízení (které mohou být potenciálně nebezpečné pro zachování kvality přírodního prostředí i přírodních léčivých zdrojů).

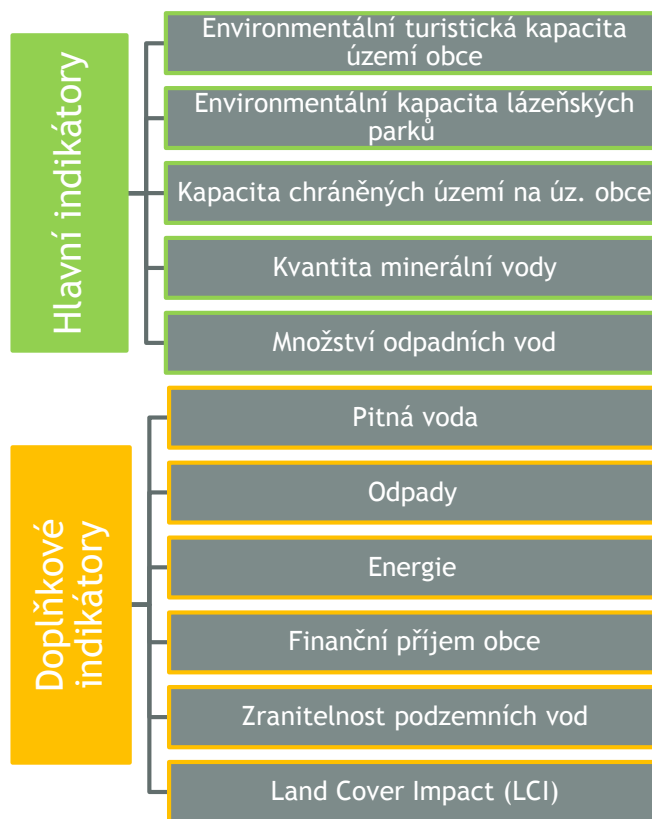
*Na základě WP1 – tool byly identifikovány procesy a aktivity, které jsou nebezpečné z environmentálního hlediska. Ty budou dále analyzovány na příkladu obcí a regionu **ORP***

Šumperk, Jeseník a Bruntál. Zvláštní důraz bude kladen na účinnost rozhodovacího procesu a účasti veřejnosti. Budou identifikovány slabé stránky tohoto procesu.

Východiska:

-je nutné brát do úvahy ukazatele zmiňované v Impact assesment tool:

-zdroje informací a regulace:

Základní regulační rámec představuje **Zákon o lázeňství a ČIL** jako dozorovací orgán vymezuje ochranná pásma zdrojů a lázeňská místa; zde jsou definovány činnosti a využití území, která jsou přípustná nebo nepřípustná – podrobněji pro jednotlivé lázně a aktivity <https://www.mzcr.cz/ochrana-pasma-a-lazenska-mista/>

II. Zhodnocení rizik rozvoje lázeňských obcí Jeseníků na základě různých typů územně plánovací dokumentace

Pro širší území je potřeba vzít do úvahy **územní a strategické plány obcí** ve vztahu k zátěži území různými aktivitami (doprava, průmysl, zemědělství, cestovní ruch atp.), velmi důležitým zdrojem jsou také **územně analytické podklady**, které by měly být na úrovni ORP pravidelně aktualizovány a doplňovány. V širším územním rámci (SO ORP) se potom zpracovávají sektorově zaměřené studie a Rozbor udržitelného rozvoje území (RURÚ)

Bludov

Obec má přes 3 tisíce obyvatel a přes 800 domů.

Koeficient ekologické stability 0,66 (podíl zalesnění 23,5 % a podíl orné půdy 46,5 %)

Územně analytické podklady

1. Pozitiva:

- Technická infrastruktura je velmi dobré úrovni - obec je napojená na veřejný vodovod, veřejnou kanalizaci, je plynofikován a disponuje ČOV.
- Turistický potenciál je vysoký - v obci je mimo lázní také koupaliště, cyklotrasa, muzeum, rozhledna a je vesnickou památkovou zónou se značným množstvím nemovitých kulturních památek.

2. Negativa, rizika:

- Nízký KES z důvodu vysokého podílu orné půdy a jeho ohrožení vodní erozí a současně nízký podíl zalesnění
- Absence ZCHÚ a NATURA 2000
- Vysoké hodnoty znečištění částic PM₁₀ a bezo[a]pyrenu
- Aktivní záplavová zóna podél řek Morava a Desná
- Ekologická zátěž aktivní skládkou
- Hluková zátěž z dopravy v centru obce
- Sesuv půd v oblasti Bludovské stráně a poddolované území

Územní plán

- Koncepce rozvoje - prostředí: návrh ploch pro rozvoj lázeňství jako primárního charakteru obce (rekreační oblast regionu)
- Rozšíření plochy veřejné zeleně lázeňského parku
- Občanské vybavení lázeňské - nová samostatná plocha pro rozšíření lázní, kdy ve vnitřním lázeňském území mohou být stavěna, zřizována a provozována jen taková zařízení, která přímo slouží lázeňskému provozu (zejména o lázeňské ústavy, ubytovací zařízení pro zaměstnance lázní, parky, lesoparky apod.) -> hlavní funkci tvoří lázeňská péče. Jiná zařízení, provozovny a obchodní jednotky se umísťují mimo prostor lázeňského území, v místech lázeňským hostům snadno dostupných.

Velké Losiny

Obec má přes 2,5 tisíce obyvatel a 630 domů.

Koeficient ekologické stability 2,96 (podíl zalesnění 45,4 % a podíl orné půdy 18,6 %)

Územně analytické podklady

1. Pozitiva:

- Technická je velmi dobré úrovni - obec je napojená na veřejný vodovod, veřejnou kanalizaci, je plynofikován a disponuje ČOV.

- Kvalitní životní prostředí - nižší hodnoty znečištění částic PM₁₀ a bezo[a]pyrenu, vysoký podíl zalesnění
- Chráněná a přírodně významná území – NATURA 2000 EVL Račinka a Ptačí oblasti Králický Sněžník, zasahuje CHKO Jeseníky a CHOPAV Jeseníky, dálkový migrační koridor a nadregionální koridor K89, významné geologické lokalit v Maršíkově
- Turistický potenciál je vysoký - tradice lázeňství (přírodní léčivý zdroj lázně Velké Losiny), národní kulturní památky, regionální biocentrum, významné přírodní atraktivity, množství nemovitých kulturních památek

2. Negativa, rizika:

- Aktivní záplavová zóna
- Hluková zóna podél páteřní komunikace I/44
- Ekologická zátěž skládkou v Maršíkově

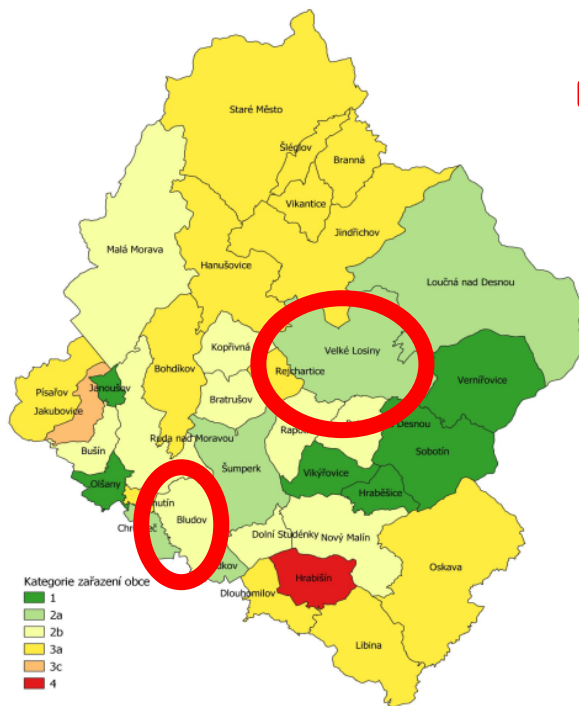
Územní plán

- Výstavba „městské promenády“, která je uvažována jako promenádní okruh tvořený dostatečně širokým pěším koridorem podél lázeňského parku
- Rozvoj strategického území mezi zámek a Hotelem Diana v dobré dostupnosti od centra a lázeňského areálu, kde je uvažován vznik golfového areálu
- Deficit parkovacích ploch - vymezení nových ploch dopravní infrastruktury
Plochy občanského vybavení - lázeňství vymezeny především pro zajištění pozemků pro stavby v lázeňském areálu

Obr. 1 Hodnocení ÚAP obcí ORP Šumperk

**Vyhodnocení vyváženosti územních podmínek jednotlivých
pilířů pro udržitelný rozvoj území**

Kategorie zařazení	Obec	Územní podmínky pro			Vyváženost vztahu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území		Vyhodnocení v kartogramu
		hospodářský rozvoj	sociální soudržnost obyvatel území	příznivé životní prostředí	dobrý stav	špatný stav	
		H	S	E			
2b	Bludov	-	+	+	S,E	H	
3a	Bohdíkov	-	-	+	E	S,H	
3a	Bohutín	-	-	+	E	S,H	
3a	Branná	-	-	+	E	S,H	
2b	Bratrušov	-	+	+	S,E	H	
2b	Bušín	-	+	+	S,E	H	
3a	Dlouhomilov	-	-	+	E	S,H	
2b	Dolní Studénky	-	+	+	S,E	H	
3a	Hanušovice	-	-	+	E	S,H	
1	Hraběšice	+	+	+	H,S,E	žádný	
4	Hrabšíň	-	-	-	žádný	H,S,E	
2a	Chroměč	+	-	+	H,E	S	
3c	Jakubovice	-	+	-	S	H,E	
1	Janoušov	+	+	+	H,S,E	žádný	
3a	Jindřichov	-	-	+	E	S,H	
2b	Kopřivná	-	+	+	S,E	H	
3a	Libina	-	-	+	E	S,H	
2a	Loučná nad Desnou	+	-	+	H,E	S	
2b	Malá Morava	-	+	+	S,E	H	
2b	Nový Malín	-	+	+	S,E	H	
1	Olšany	+	+	+	H,S,E	žádný	
3a	Oskava	-	-	+	E	S,H	
2b	Petrov nad Desnou	-	+	+	S,E	H	
3a	Písařov	-	-	+	E	S,H	
2b	Rapotín	-	+	+	S,E	H	
3a	Rejchartice	-	-	+	E	S,H	
2b	Ruda nad Moravou	-	+	+	S,E	H	
1	Sobotín	+	+	+	H,S,E	žádný	
3a	Staré Město	-	-	+	E	S,H	
2a	Sudkov	+	-	+	H,E	S	
3a	Stíglov	-	-	+	E	S,H	
2a	Šumperk	+	-	+	H,E	S	
2a	Velké Losiny	+	-	+	H,E	S	
1	Verměřovice	+	+	+	H,S,E	žádný	
3a	Vikantice	-	-	+	E	S,H	
1	Vikýřovice	+	+	+	H,S,E	žádný	

Zdroj: MěÚ Šumperk. 2020. Územně analytické podklady obcí ORP Šumperk

Jeseník

Obec má přes 11 tisíc obyvatel.

Koeficient ekologické stability 3,72 (území jako ekologicky stabilní; podíl orné půdy 19,9 %)

Územně analytické podklady

1. Pozitiva:

- Technická je velmi dobré úrovni - obec je napojená na veřejný vodovod, veřejnou kanalizaci, je plynofikován a disponuje ČOV.
- Chráněná a přírodně významná území – NATURA 2000 ptačí oblast, EVL Rejvíz, EVL Rychlebské hory, zasahuje CHKO Jeseníky a CHOPAV Jeseníky, Jesenícké prameny
- Turistický potenciál - tradice lázeňství (Lázně Vincenze Priessnitze), nemovité kulturních památek

2. Negativa, rizika:

- V centru vysoká hustota dopravy
- V některých částech města překročeny limity bezo[a]pyrenu a hluku

Územní plán

- Ubytovací kapacity se rozšiřují v lázeňském areálu (rušení zahrádkářských osad v lázních a jejich přesun)
- Úprava širších vycházkových možností, komplexnější nabídka doplňkové relaxace v lázních i ve městě, úprava dopravní organizace v lázních a lanovkou z města. Výstavba musí být v souladu s Lázeňským statutem
- Odtrženost Lázní od města Jeseníka je problém, který je dán vzdáleností. Autobusy sice jezdí z autobusového nádraží, ale značně zamořuje ovzduší spalnými plyny. Pěší přístup je také možný, ale poměrně svažité - je již turistikou. Pro větší možnosti propojení navrhuje ÚP lanovku - atraktivita přispěje i k větší návštěvnosti lázní i města a zpestření rekreačních možností
- V Lázních Jeseník je městská zástavba, kde je smíšené využití občanské vybavenosti bydlením. Je třeba udržet i malý, alespoň 20% podíl bydlení a stabilizovat alespoň současný počet obyvatel tohoto území. Tam kde jsou plochy již využity, přichází v úvahu, adaptace, rekonstrukce, nadstavby či přístavby. Je třeba jednotlivé objekty řešit architektonicky citlivým přístupem s ohledem na okolní zástavbu. Nesmí docházet k zahušťování zástavby. Veškeré využití území (léčebné provozy, bydlení, administrativa, občanská vybavenost, služby, zeleň, komunikace, veřejná prostranství) musí být podmíněno využitím pro lázně. Jakákoliv činnost podléhá Statutu lázeňského místa - týká se to i zemědělské činnosti, která je možná pouze v souvislosti se sklizní sena
- Pro zklidnění provozu na hlavní komunikaci lázní je navržen obchvat lázní; obchvat si vyžaduje podjezd pod lázeňskou kolonádou a odvede dopravu do garážového objektu za léčebným domem

Lipová-lázně

Obec má přes 2 tisíce obyvatel.

Koeficient ekologické stability 10,02 (území jako relativně přírodní; podíl orné půdy 17,7 %)

Územně analytické podklady

1. Pozitiva:

- Technická je velmi dobré úrovni - obec je napojená na veřejný vodovod, veřejnou kanalizaci, je plynofikován a disponuje ČOV
- Dodržování statutu lázeňského místa Lipová – lázně.
- Záměr na rozšíření zázemí lázní o tzv. zdravotně – rekreační areál
- Požadavky na rozvoj území:
 - naplnit cíle územního plánování (ochrana hodnot území, ochrana krajiny, tj. nezastavěného území, hospodárné využívání zastavěného území, vymezení zastavitelných ploch s ohledem na možnosti rozvoje území a míru využití zastavěného území)

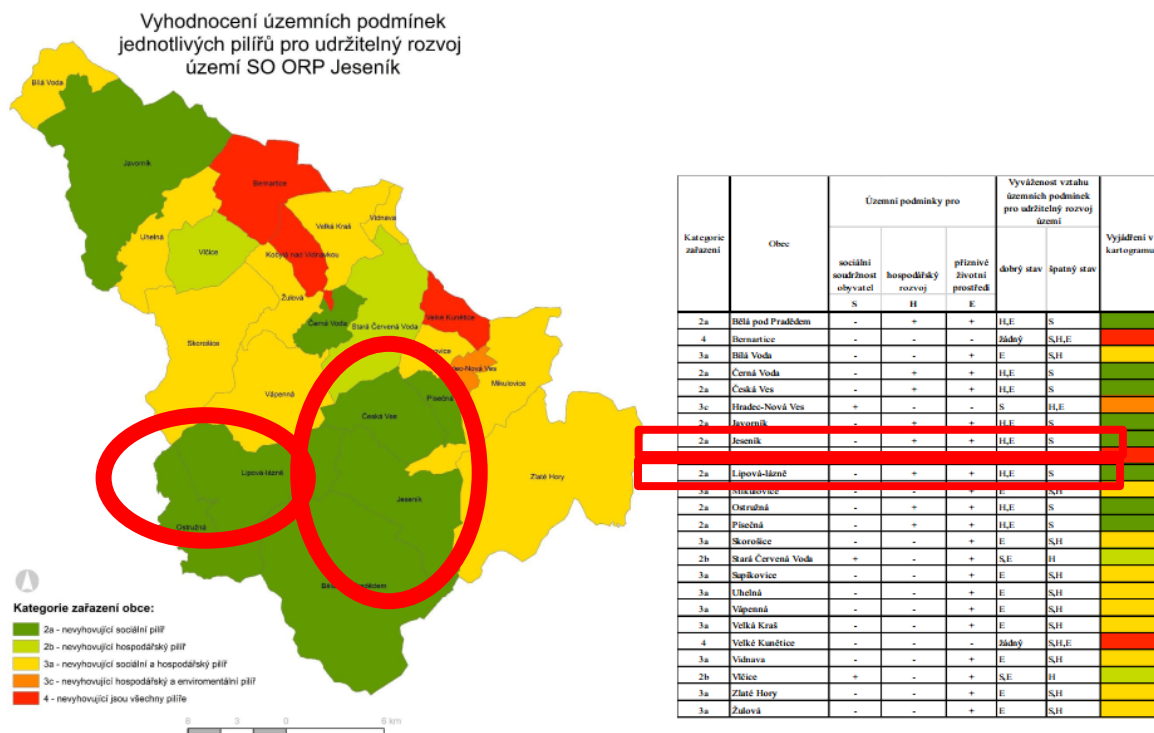

- navržené změny územního plánu a záměry nebudou mít vliv na životní prostředí nebo významný vliv na EVL apod.
 - Chráněná a přírodně významná území – NATURA 2000, Jeskyně Na Pomezí, Rašeliníště na Smrku; zasahuje CHKO Jeseníky a CHOPAV Jeseníky
2. Negativa, rizika:
- Páteřní komunikace zatížena nákladní dopravou
 - Překročeny limity bezo[a]pyrenu

Územní plán

- Chránit a zachovat charakter areálu lázní a komplexu lázeňských domů
- Rozšíření parkovací plochy podél obslužné komunikace u lázeňského areálu
- Při realizaci staveb na území obce Lipová-lázně je nutno respektovat Statut lázeňského místa Lipová-lázně

Obr. 2 Hodnocení ÚAP obcí ORP Jeseník

Zdroj: MěÚ Jeseník. 2020. Územně analytické podklady obcí ORP Jeseník

Karlova Studánka

Obec nedosahuje počtu obyvatel hodnoty 200.

Koeficient ekologické stability 3,11 (podíl lesů 72,6 %)

Územně analytické podklady

3. Pozitiva:

- Technická je velmi dobré úrovni - obec je napojená na veřejný vodovod, veřejnou kanalizaci, je plynofikován a disponuje ČOV.
- Horské lázně Karlova Studánka
- V obci je k vytápění pomocí centrální kotelny použit plyn a vůbec se k vytápění nepoužívá uhlí ani jiné podobné druhy paliv, což by bylo vzhledem k přítomnosti klimatických lázní značně nežádoucí
- Chráněná a přírodně významná území – CHKO Jeseníky, v obci s podílem zvláštní druhové ochrany, Ptačí oblast Jeseníky, EVL: Ptačí hora, Karlova Studánka a Praděd
- Kvalitní životní prostředí bez vlivů průmyslu a výroby
- Turistický potenciál – výchozí bod pro turistické trasy, lázeňské roubené domy (vesnická památková zóna), geologická expozice, kyvadlová doprava Hvězda – Ovčára.

4. Negativa, rizika:

- Vysoký podíl zastavěné plochy
- Zátěž prostředí zimní i letní turistikou
- Dopravní situace a přetížení: zlepšení dopravní dostupnosti je součástí podmínek lázeňského statutu, proto obec Karlova Studánka požaduje vytvořit v ÚPD územní podmínky pro možnost úprav trasy silnice II/450 v úseku Karlova Studánka – Vidly.

Územní plán

- Vybudování záchytných parkovišť - plochy jsou navrženy za lázeňským domem Libuše (pro vybudování parkoviště včetně parkovacího domu)

Obr. 3 Hodnocení ÚAP obcí ORP Bruntál

Vztah území obcí ORP Bruntál podle vyhodnocení vyváženosti územních podmínek pro udržitelný rozvoj území
(kartogram kategorie zařazení obcí podle Souhrnu hodnocení územních podmínek jednotlivých obcí)

Souhrn hodnocení územních podmínek jednotlivých obcí (ÚAP r. 2020)

obec	územní podmínky obce pro			vyváženost vztahu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území		kategorie zařazení obce	vyjádření v kartogramu
	Z	H	S	vyhovující	ke zlepšení		
1 Andělská Hora	+	-	-	Z	H, S	3 a	H, S
2 Bělčice	+	-	-	Z	H, S	3 a	H, S
3 Bruntál	-	-	-	žádné	Z, H, S	4	
4 Dětičichov nad Bystřicí	-	-	-	žádné	Z, H, S	4	
5 Dlouhá Stráň	+	-	-	Z	H, S	3 a	H, S
6 Dvorce	-	-	-	žádné	Z, H, S	4	
7 Horní Běččov	-	-	-	žádné	Z, H, S	4	
9 Karlova Studánka	+	-	-	Z	H, S	3 a	H, S
11 Křišťanovice	+	-	-	Z	H, S	3 a	H, S
12 Leskovec nad Moravicí	+	-	-	Z	H, S	3 a	H, S
13 Lomnice	-	-	-	žádné	Z, H, S	4	
14 Luibíkov	-	-	-	žádné	Z, H, S	4	
15 Mezina	+	+	+	Z, H, S	žádné	1	
16 Mělitice nad Opavou	+	-	-	H, S		3 a	H, S
17 Moravskoslezský Kočov	+	+	-	Z, H	S	2 a	S
18 Nová Pláň	+	-	-	Z	H, S	3 a	H, S
19 Nové Heřminovy	-	-	-	žádné	Z, H, S	4	
20 Oborná	+	+	+	Z, H, S	žádné	1	
21 Razová	-	-	-	žádné	Z, H, S	4	
22 Roudná	+	+	-	Z, H	S	2 a	S
23 Roudná pod Pradědem	+	-	-	Z, H	S	3 a	H, S
24 Staré Heřminovy	+	+	-	Z, H	S	2 a	S
25 Staré Město	-	-	-	žádné	Z, H, S	4	
26 Světlá Hora	+	-	-	Z	H, S	3 a	H, S

Hodnocení územních podmínek obce (s použitím rozhodujících klíčových faktorů)
+ základní hodnocení (nejsví se aktuální potřeba měnit)
- hodnocení pro respektování, nápravu či zlepšení problematiky

Příliš udržitelného rozvoje území
Z příznivé životní prostředí
H hospodářský rozvoj území
S soudržnost společnosti obyvatel území

Zdroj: MěÚ Bruntál. 2020. Rozbor udržitelného rozvoje území, Aktualizace ÚAP SO ORP Bruntál

III. Reflexe územně-plánovacího procesu na úrovni obcí s ohledem na procesy potenciálně nebezpečné pro zásoby minerálních vod

Šetření v terénu: výše zmíněné je „desk research“, je nutné doplnit vhodně vedenými interview na odborech územního plánování (ORP Bruntál, Jeseník a Šumperk) a rozhovory se starosty. Některé podklady byly již získány v rámci „kulatých stolů“, ty mohou být do analýzy také zapracovány.

Tematické okruhy pro zjištění možností ovlivnění ochrany PLZ a minerálních vod zvláště na úrovni územních a strategických plánů (úroveň obcí):

- Jak zlepšit ochranu přírodních léčivých zdrojů a zároveň neomezit rozvoj obcí, resp. lázní?
- Využití „Nástroje na monitorování využití přírodních léčivých zdrojů“ v praxi
- Rozvoj lázeňských subjektů a lázeňských obcí: společné vize a strategie ano či ne?
- Územní a strategické plánování v lázeňských obcích
- Jaké jsou limity rozvoje a způsoby ochrany přírodního prostředí lázeňských obcí?
- Specifika pořizování územně-plánovacích dokumentů lázeňských obcí, jejich dodržování a vazba na ochranu přírodních léčivých zdrojů
- Program rozvoje lázeňské obce – spolupráce s lázeňskými subjekty na tvorbě rozvojových priorit?
- Role obce s rozšířenou působností – zakotvení lázeňství v ÚAP pro ORP
- Vazba orgánů územního plánování stavební úřady – ORP – krajské úřady – ČIL.
- Existují konkrétní případy, které byly řešeny ve smyslu střetu stavebního či jiného rozvoje lázeňských obcí vs. ochrana zdrojů lázeňských obcí?

Interview s pracovníky oddělení územního plánování MěÚ Šumperk (RNDr. Jaroslav Kotík a Mgr. Pavla Štiková) a oddělení územního plánování MěÚ Bruntál (Mgr. Jan Heisig):

1. Jaké konkrétní kroky řešili v souvislosti s aktivitami v lázeňských obcích:

Bludov – zmenšení ochranného pásma lázní v souvislosti s rozšířením průmyslové zóny v Šumperku a ochrana zemědělského půdního fondu

Karlova Studánka – rozšíření záchytného parkoviště v dolní části obce v souvislosti s nárůstem dopravy a potřebou řešit dopravu v klidu

Velké Losiny – povolení výstavby bytového domu (který se tváří jako lázeňský dům, ale ve skutečnosti jde o klasické apartmánové domy známé z jiných horských oblastí) -otázka územní studie V. Losin a jejího dodržování (obec si platí pořizovatele, což je problém z hlediska protěžování zájmů investorů a obce na úkor veřejného zájmu)

2. Možnost využití Impact assesment tool (IAT) v územních plánech:

IAT nemůže být zahrnut jako závazný nástroj v územních plánech, ale lze ho využít při tvorbě územně analytických podkladů (ÚAP). Problém je, že při tvorbě územních plánů jsou projektanty převzaty víceméně jen datové soubory, obecnější a koncepční věci v rámci „Textové části“ jsou většinou opomíjeny. Stejně tak Průzkum území jako součást aktualizace ÚAP se z časových důvodů nerealizuje.

Problematická je také komunikace s obcemi při poskytování podkladů k tvorbě ÚAP a verifikaci údajů.

Dle zákona by se měla každé 4 roky konat revize uplatnění územního plánu v realitě, což se ale nekoná. Úředníci jsou vesměs zavaleni běžnou rutinní činností, která jim neumožňuje koncepční a komplexní myšlení. Stávají se pouhými nástroji vykonávajícími základní zákonné postupy vyplývající z platné legislativy.

3. Strategické plány a možnost uplatnění IAT v nich:

Lázeňské obce strategické plány nemají, mají je jen okresní města a i zde je minimální reflexe v úz. plánech a naopak.

4. Spolupráce s krajskou úrovní:

Krajskou úroveň ochrana PLZ v podstatě nezajímá a ORP v podstatě poskytují pouze metodickou pomoc při implementaci legislativy.

5. Obecnější problémy při implementaci územních plánů v zájmovém území:

Jde o přírodně cenné a rekreačně atraktivní horské a podhorské území, proto se objevují větší tlaky na povolování rekreačních objektů (což může být potenciálně nebezpečné pro udržení kvality přírodního prostředí a také PLZ). Také by pomohla lepší kvalita a zejména podrobnost zpracování územních plánů. To by znamenalo účinnější nástroj pro zachování environmentálních, urbanistických a jiných hodnot území.

Jako doplňující lze použít údaje o monitoringu kvality PLZ ze **Státního zdravotního ústavu** (zejména ovzduší), dále údaje o dopravní zátěži (každých 5 let se koná pod hlavičkou MDČR, resp. CDV sčítání dopravy).